

Dyrlægen skriver

Af fagdyrlæge Finn Boserup

Den ikke helt unge hund

Vore hunde lever glædeligvis længere og længere, både fordi de allerede fra hvalpealderen får en stadig bedre ernæring og behandling i det hele taget, og fordi behandlingsmulighederne, når de bliver syge, gennem årene også er blevet bedre og bedre i takt med den konstante forskning og udvikling af medicinske og kirurgiske muligheder.

Dette gælder også for en del af de aldersbetingede sygdomme eller svækkelser, der følger med en stigende levealder, og hvor måske især forståelsen for og kendskabet til forebyggelse af de sygdomme, der følger med høj levealder, er steget i de senere år.

Når hunden bliver gammel

Hvornår en hund er ved at blive en gammel hund er meget individuelt - og også lidt afhængig af race og størrelse. De mindre hunde bliver almindeligvis senere gamle end de store hunde, og de små hunde lever også lidt længere end de store, men som sagt er der store individuelle forskelle.

Tegn på, at ens hund er ved at blive lidt ældre, er jo, at hunden sover lidt mere, end den gjorde tidligere. Den går nok lidt langsommere og holder flere pauser, når man går tur i skoven, og omkring næsen ses en begyndende gråfarvning af pelsen.

Og for den enkelte hund vil der være andre individuelle tegn på, at alderen måske er ved at trykke lidt.

Men så er det, at man skal begynde at være lidt på vagt og få sin dyrlæge til at rådgive, om tiden er

inde til at få udført en eller flere såkaldte "geriatiske" undersøgelser.

Nogle vil måske sige, at det at blive gammel ikke er en sygdom - og det er ganske rigtigt. Det er en helt normal udvikling.

Problemet er bare, at en del af disse "alderstegn" kan være tegn på sygdomme, der enten hurtigt kan forværres, hvis der ikke bliver grebet ind, eller som med held kan forebygges, hvis de opdages i tide.

Lad mig give et eksempel:

Usikre tegn på alvorlig sygdom

Hos midaldrende hundehunde er livmoderbetændelse en sygdom, der ofte kommer.

Og den kommer ofte snigende, netop med disse tegn på mindre lyst til at gå tur, sove mere og så videre - tegn, som mange hundeejere tolker som, - ja, hun er jo heller ikke helt ung mere.

På et tidspunkt bliver hunden så for alvor syg - tit i en weekend - og så må hun have opereret sin livmoder bort, og det går som oftest godt, og bagefter siger mange så, nu er hun næsten blevet som en hvalp igen.

Hvorfor? Jo, fordi denne livmoderbetændelse har været under udvikling i måske 1/2 års tid, og hvor

et menneske ville have sagt til sine nærmeste, åh, jeg føler mig mere og mere træt, og så være gået til læge, dér tolker hundeejere det som sagt tit som et naturligt alderdomstegn for hunden.

Derfor kan man ved regelmæssigt at få undersøgt sin hund, måske kombineret med en laboriemæssig undersøgelse, få et fingerpeg om, at der er noget i gære.

Regelmæssige geriatiske undersøgelser giver sikkerhed

Der vil ved en sådan undersøgelse blive taget stilling til tegn på hjertesygdomme og tegn på begyndende slidgigt.

Også tændernes tilstand er vigtig, fordi tandbetændelser kan være medvirkende til udvikling af andre organsygdomme.

Øjnene vil blive undersøgt, og selv om man måske ikke så tit kan ændre på synet, er det vigtigt at vide, om ens hund har nedsat syn. Ellers kan man jo ikke altid forstå hundens reaktionsmønster og langt mindre hjælpe den, for eksempel ved altid at lufte hunden i snor eller på anden måde.

Mange dyrlæger har et geriatiske

laboratoriemæssigt ”set-up”, hvor der lægges vægt på at undersøge for tegn på netop de sygdomme, der er interessante hos den ældre hund.

Kombinationen af den kliniske undersøgelse og den geriatriske laboratorieprofil kan så bruges til - på et sikkert grundlag - at rådgive om, hvilke tiltag der kunne være af betydning for netop denne hund på dette tidspunkt.

Det kunne være forskellige former for tilskud til maden og/eller specielle former for mad.

Det kunne være vejledning om motion og vejledning om ønskværdigt vægttab hos den ældre hund - i det hele taget gode råd for at højne hundens livskvalitet.

Speciel hundemad til ældre hunde

I vore dage findes der specielt udviklede typer af hundemad, der tager sigte på at forebygge forskellige sygdomme.

Der findes specielle nyrediæter, som bremser udviklingen af nedsat nyrefunktion - og derved giver hunden et længere og bedre liv.

Der findes i dag fodertyper, der direkte er udviklet for at nedsætte risikoen for udvikling af senilitet eller demens, og som også er sammensat sådan, at den ældre hunds behov for mineraler og vitaminer tilgodeses.

Det overordnede mål med dette er jo at sikre os, at også den gamle hund har et godt hundeliv med de hensyn, der altid skal tages til et ældre individ.

Og hvilke hensyn der skal tages netop til din hund, får du en god vejledning om ved disse ”tjek-ups”.

Når hunden er ”mæt af dage”

Men uanset hvor meget eller hvor lidt der kan gøres, skal alle herfra på et eller andet tidspunkt.

For vore hundes vedkommende er vi i den lykkelige situation, at vi på helt legalt grundlag kan hjælpe hunden det sidste stykke, når der ingen vej er tilbage.

Og ikke alene kan vi gøre det - vi har en forpligtelse til at gøre det, selv om alle ved, hvor ubehagelig lige netop denne beslutning er.

Det er naturligvis hundeejeren, der skal tage beslutningen, men under vejledning af den dyrlæge, der kender både hund og ejer.

Som dyrlæge har man i den situation to hensyn, der skal tilgodeses.

Det ene - og det vigtigste - er hensynet til hunden. Hvis hunden lider, hvis hunden er kronisk, uheldeligt syg med ophørt livslyst og livskvalitet, så er det dyrlægens pligt at sige til ejeren, at nu er det tid til den sidste afsked.

Det andet hensyn er hensynet til ejeren.

Det er meget vigtigt, at hundeejeren er overbevist om, at beslutning om aflivning er den rigtige beslutning, for ellers vil der blive mange selvbeprejelser: Var det nu alligevel rigtigt? - Var det måske bare den ”lette” løsning? - og mange andre ubehagelige selvbeprejelende tanker.

Hundeejer og dyrlæge skal være enige - for hundens skyld!

Derfor skal man vente med det endelige farvel, til også ejeren er overbevist om, at aflivning er det rigtige, MEN under forudsætning af - og jeg vil gerne understrege, at det skal være under forudsætning af, at hunden IKKE har smerter, IKKE lider på anden måde, men blot er mæt og træt af dage.

Min erfaring er, at alle ansvarlige hundeejere, som vel udgør 99,9 % af alle hundeejere, følger deres dyrlæges velbegrundede råd og vejledning, også i den situation.

Og så vil både hundeejer og dyrlæge bagefter med ro i sindet kunne sige til sig selv: Her gjorde vi det rigtige for hunden.

Det bliver aldrig en let beslutning, men det er dyrlægens forpligtelse med stor respekt for hundeejerens følelser også i denne svære situation at tilgodesse dyrets tarv.

Husk at

- frostvejr betyder, at vandet til udendørskaniner og til hønsene kan fryse, så det skal skiftes tit.
- hvis din hund eller kat skal med på sommerferie i Norge eller Sverige, går der stadig ca. 5 måneder fra første vaccination mod hundegalskab (Rabies), til hunden eller katten har fået pas og er rejseklar.
- efter hver eneste luftetur med hunden skal poterne skylles i lunkent vand, så grus og eventuelt salt bliver skyllet væk og ikke sidder og generer oppe mellem trædepuderne.
- en hund har krav på at have et sted i huset, for eksempel sin kurv, hvor den kan få lov at ligge i fred, når den ønsker det.
- holde din hund i snor alle andre steder, end dér hvor det udtrykkeligt er angivet, at hunden må gå frit. Der er medborgere, der bliver meget skræmte over løse hunde.
- der er ikke noget, der hedder dårligt vejr, når hunden skal luftes, der er kun uhensigtsmæssig påklædning.
- indendørs katte har brug for et sted at hvæsse klørerne - så giv din kat et kradsbræt, så bruger den ikke så tit bordbenene.
- det i vintertiden tit er en god ide at smøre hundens poter med potevoks, syrefrit vaselin eller tilsvarende for at mindske risikoen for irritation fra grus og salt.
- selv om det er ens børn, der gerne vil have en hamster eller et marsvin, kan man ikke overlade ansvaret for dyret til et barn. Det endelige ansvar er altid den voksnes, og det gælder naturligvis alle dyr.
- Dyrefondet har mange pjecer og håndbøger om mange forskellige emner. Dem kan du gratis rekvirere fra Fondet, hvis du har brug for at vide noget om et eller andet emne.